

Kyrkoby skola i VANDA

"Alla elever har något unikt i sig"

KYRKOPY SKOLA
I VANDA

Kyrkoby skola
Prästgårdsgränden 6
01510 Vanda
tfn 09-8392 3096 • fax 09-8392 3946

Grundad 1825

2007

Äntligen står vårt nybygge färdigt! Mycket har hänt på en kort tid. Med ett stort engagemang av många entusiaster blev projektet Kyrkoby skolas nybygge och renovering verklighet! Detta nybygge är en milstolpe i Kyrkoby skolas historia och har bidragit till ökad trivsel och arbetsglädje hos elever, lärare och personal. Vi arbetar nu i nya, fina och ändamålsenliga utrymmen.

Skolan lever och mår bra. Kyrkoby skola har varit och kommer att vara en mötesplats mitt i byn. Vi har all anledning att glädjas över att projektet nu står klart!

Vår skola är belägen mitt i Helsinge kyrkoby i Vanda. Den omgivande miljön är präglad av historiska platser, stora vägar, jordbrukar- och parkmiljö. Det gamla skolhuset, den lilla röda byskolan med vita knutar, har renoverats. Där jobbar nu eleverna i åk 3-6, skolföreståndaren och specialläraren. Det nya skolhuset är placerat mitt emot det gamla. Där finns matsalen samt klassrum för åk 1-2 och förskolan.

Skolan har anor till 1800-talets början och är Finlands äldsta ibrukvarande skola. Trots sin aktningvärda ålder är Kyrkoby skola en levande, livskraftig och framåtsträvande skola. Eleverna arbetar i sammansatta klasser åk 1-2, åk 3-4 och åk 5-6. Vi har en egen förskola som verkar i nära samarbete med skolan. Våra tyngdpunktsområden har de senaste åren varit miljöfostran och förstärkt modersmål. Eleverna börjar läsa finska i åk 3 och engelska i åk 4.

JAG & DU - samarbete,
medmänsklighet
(människosyn)

SKOLANS VÄRDEGRUND

Vi utgår från att skolans verksamhet är en helhet (helhetssyn) där vi strävar efter att

- utveckla elevernas hela personlighet, att få eleverna att känna sig själva och sina resurser
- eleverna lär sig att samarbeta samt visa hänsyn och respekt
- väcka elevernas nyfikenhet, intresse och stimulera deras skapande förmåga samt ge dem basfärdigheter och förmåga att söka kunskap
- eleverna lär sig känna ansvar för sig, sina handlingar och sin omgivning
- väcka elevernas känsla för naturen
- hos eleverna väcka en medvetenhet om och känsla för att de är en del av en större helhet, samhället

JAG - eleven som person, jagkänedom (elevsyn)

JAG & SKOLAN - eleven
som en del av skolan
(kunskapssyn)

JAG & SAMHÄLLET -
eleven som en del av
samhället (samhällssyn)

ELEVSYN

Eleverna har en naturlig nyfikenhet och intresse för livet. Var och en har något unikt i sig. Alla elever lyckas med någonting som för dem framåt i livet. Eleverna utgår från sina förutsättningar, de kan lära sig att acceptera sina misslyckanden och utnyttja dem positivt.

LÄRARSYN

Vi fostrar, handleder och lär men vår uppgift är i främsta hand att visa vägarna. Eleven måste dock själv gå vägarna för att lära sig. Lärarna använder varierande arbetsmetoder, sin yrkesskicklighet och strävar till att lyfta fram och förstärka elevens individuella resurser.

JAG & MILJÖN - eleven
som en del av ekosyste-
men

JAG & VÄRLDEN - eleven
som en del av världen
(livssyn, världssyn)

SAMARBETE MELLAN SKOLA OCH HEM

Uppfostran sker i samspråk och växelverkan mellan skola och hem. Vårdnadshavarna har huvudansvaret för barnets fostran. Skolan fungerar som impulsgivare för kunskapssökandet och förmedlar kunskap. Hemmen bistår och stöder verksamheten i skolan.

1960 -

Personalen

Från vänster, övre raden:
Gunnel Tinell, Helena
Kanerva, Ann-Britt Sand-
backa, Annika Halmén,
Gunnthora Hafsteinsdottir.
Nedre raden:
Ingela Meling, Michaela
Winberg

Lärare i den lägre skolan har varit bl.a. 1961-64 Kerstin Stjernberg, åren 1964-66 Sara Åkerfeldt, 1966-69 Ingegerd Ekman, 1969-70 Marja Gripenberg, 1970-72 Märta Forsman, 1972-72 Mona Wäger och 1973-1991 Dorrit Jaakola. Från år 1991 har Ann-Britt Sandbacka varit föreståndare i skolan.

1904 -

År 1904 infördes lägre skolan och dess första lärare blev Elin Rehell, som verkade här i 4 år och efterträddes av Maria Johansson år 1908. Hon verkade i skolan ända till år 1943.

År 1925 valdes Edit Jansson till högre skolans lärare och hon avgick först år 1961 i pension.

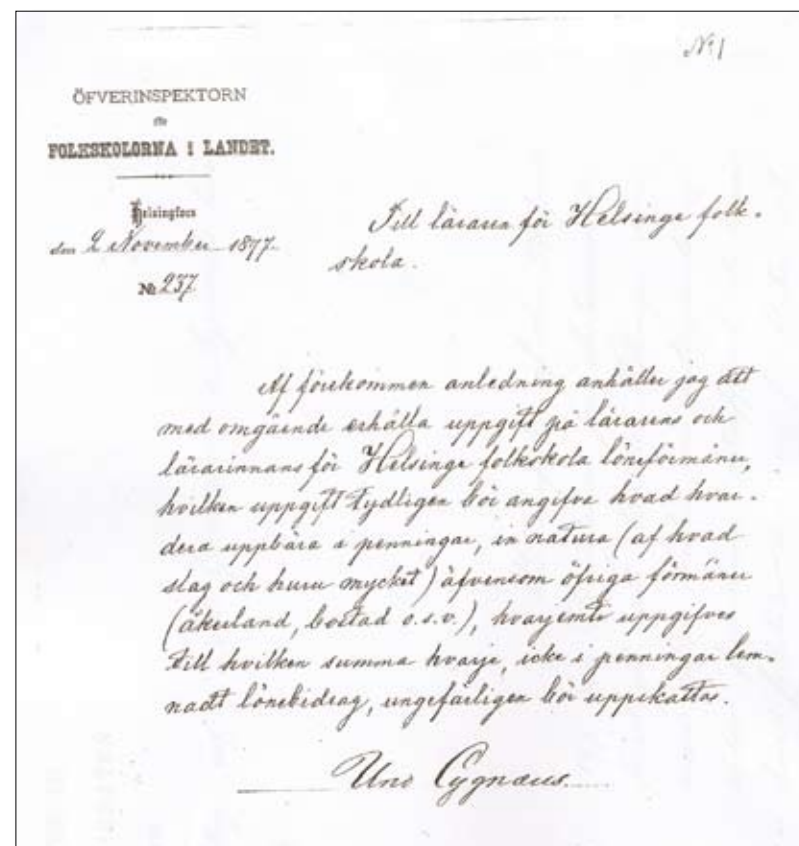
Åren 1943-1945 verkade skolan med förkortad lärokurs. År 1945 blev skolan igen en tvålärareskola och åren 1945-1951 verkade Edla Träskman som den lägre skolans lärare. Maj-Lis Lindblom (Lund) var lägre skolans t.f. lärare åren 1951-1953. År 1953 valdes Bertel Johansson till högre skolans lärare. Edit Jansson tog över lägre skolan.

Vid sockenstämman i maj år 1865 föreslog pastor Hultin att en stående folkskola skulle inrättas i Kyrkoby. Där skulle man ge åt mera 'försigkomna' barn undervisning i religion, räkning, skrivning, svensk grammatik, naturvetenskap, Finlands och allmän historia och geografi, medan man skulle ha en ambulerande lärare för de 'mindre försigkomna'.

År 1866 grundades folkskolväsendet i Finland, men då hade Helsinge redan haft skola i Kyrkoby i 41 år, och tar man med också den ambulerande sockenskolan, som verkat i socknen ett tiotal år före Kyrkoby skolas tillblivelse, så kan man väl säga att helsingeborna skött sina skolaffärer väl.

Från 1895 till 1926 verkade ingenjörskan Ingeborg Wigren som lärare vid skolan. År 1897 överflyttades den ena skolan till Tolkby och blev samskola och också i skolan i kyrkoby infördes samundervisning.

Vid sockenstämman den 30 juni 1833 föreslog Crohns att undervisningen skulle bli ambulerande, så att alla barn i alla byar skulle få undervisning. Förslaget godkändes.

År 1836 beslöt man att det skulle uppföras ett gemensamt fattig- och skolhus, som redan 1837 stod färdigt att användas. Det är detta hus som än i dag står i Helsinge kyrkoby.

Att vara skolmästare i Helsinge på den tiden var väl ingen dans på rosor. Lydén avskedades från sin post år 1840, då man ansåg att han inte var tillräckligt bra. Till ny skolmästare valdes Adolf Fredrik Carenius, som blev mycket populär. Carenius dog år 1857 och den 30 augusti valdes klockareleven Alexander Helenius till tjänsten. Han avskedades redan i augusti år 1859 och på pastor Hultins förslag anställdes gymnasisten Wilhelm Mellin till skolmästare. Genom Mellin fick socknen äntligen en lärare som alla gillade och han fick vara kvar ända tills han dog.

1827 -

1936

1930

Dryselius' verksamhet som skolmästare blev inte långvarig. År 1827 hade ett mycket mindre antal elever anmält sig till skolan. Sockenborna hade mist förtroendet för Dryselius. Den 28 oktober meddelade pastorn att han funnit en ny skolmästare, då f.d. gårdsinspektören Bengt Logren åtog sig arbetet.

Kommissarien Löfman hade under tiden inropat Dryselius' hus för 276 rubel och 50 kopek och erbjöd sig att sälja huset till församlingen för samma summa. Vid stämman den 1 juni 1828 beslöt man att sälja så mycket råg ur sockenmagasinet att man skulle kunna köpa huset, som på så vis blev kommunens första anspråkslösa skolhus och skolmästarebostad.

Logren visade sig vara lika okapabel att sköta arbete som Dryselius. Vid stämman i maj 1831 talade man igen om skolmästaresysslan. Tjänsten lediganslogs och söktes av nio sökanden och bland dessa förslög Crohns att studeranden David Johan Lydén skulle få jobbet. Sockenborna var misstänksamma och Lydén skulle inte väljas till ordinarie innan sockenborna hade lärt känna honom bättre.

1825 -

1950

Det äldsta bevarade fotografiet över Kyrkoby folkskola. Fotot är taget 1870.

Helsinge socken var en av de allra första som ägde en folkskola med egen skollokal. Det var under sitt andra verksamhetsår som kyrkoherden E.A. Crohns gav order, att grunda en sockenskola i Helsing kyrkoby. Detta skedde vid sockenstämman den 28 augusti år 1825. Ordföranden för stämman lyckades förmå sockenstämman att förstå vikten av att barnen skulle uppfostras och lära sig läsa och skriva. En del sockenbor ansåg vid sockenstämman att munsterskrivaren Johan Erland Dryselius skulle väljas till skolmästare, eftersom han tidigare i form av privat skolmästare, hade undervisat en del allmogemäns och några herrars barn att läsa, skriva och räkna.

